

29.3.2021

Valtiosihteeri Kimmo Tiilikainen

1. Parikkala-Syväoron rajanylityspaikan kansainvälistäminen

Parikkala-Syväoron tilapäisen rajanylityspaikan kehittäminen kansainväliseksi rajanylityspaikaksi on ratkaisevassa roolissa heikentyvän ja muuttotappioisen Itä-Suomen elinvoimaisuuden kehittämiseksi ja turvaamiseksi. Se on tärkeää erityisesti matkailun ja rajakaupan kehittämiseksi sekä teollisuuden vienti- ja tuontikuljetusmatkojen lyhentämiseksi.

Tehdyn selvityksen mukaan henkilöliikenne-ennuste kasvaisi jopa 640 000 rajanylitykseen vuoteen 2030 mennessä. Kansainvälistäminen toisi lisätuloa Itä-Suomen matkailuun 57 M€ vuonna 2024 ja 80 M€ vuonna 2030. Työllisyysvaikutus näistä matkailijoista olisi noin 385 henkilötyövuotta vuonna 2030.

Parikkala-Syväoron rajanylityspaikka on ainoa tilapäinen rajanylityspaikka, jolla on vakinainen henkilöstö. Se on myös suurin tilapäisistä rajanylityspaikoista Suomen ja Venäjän välillä: rajanylityksiä Parikkala-Syväorossa oli vuonna 2018 noin 24 518 (kasvua edellisvuoteen 8,2 %). Liikennemäärät ovat jo aivan maksimissaan. Ylityspaikan vaatimaton infrastruktuuri ja rajoitetut aukioloajat eivät riitä enää nykyisenkään liikenteen tarpeisiin.

Rajanylityspaikan kansainvälistäminen on Etelä-Savon, Etelä-Karjalan maakuntien sekä Metsäteollisuuden keskusliiton, alueen yrittäjäjärjestöjen ja kauppakamariosastojen yhteinen tavoite. Kyseiset toimijat ovat ajaneet kansainvälisen rajanylityspaikan avaamista jo vuosikymmeniä.

Rajanylityspaikan kansainvälistäminen kehittäisi Itä-Suomen alueen matkailua ja teollisuutta erityisesti Savonlinnassa. Savonlinnassa sijaitsee Suomen suurimpiin kuuluva mekaanisen metsäteollisuuden keskittymä, jonka kasvulle puuhuollon ja raaka-aineiden saatavuuden turvaaminen Venäjältä on tärkeää. Yhteyskäytävä Pietariin on tärkeässä asemassa myös muille alueen yrityksille ja työntekijöille.

Rajanylityspaikan kansainvälistäminen nähdään tärkeänä myös Venäjän puolella. Venäjän hallitus on tehnyt Suomelle virallisen esityksen rajanylityspaikan statuksen muuttamisesta kansainväliseksi toukokuussa 2015 ja uudelleen huhtikuussa 2017.

Maan hallitus on linjannut syyskuussa 2019, että rajanylityspaikka kansainvälistetään vuonna 2024.

Savonlinnan kaupunki esittää, että rajanylityspaikkaan avaamiseen valmistaviin toimenpiteisiin ryhdytään ja varmistetaan tarvittavat määrärahat rajanylityspaikan kansainvälistämiseen tähtäävää infrastruktuuria ja henkilöstöä varten.

Parikkalan raja-aseman kansainvälistäminen

- Hallitus myönsi lisätalousarviossa Parikkalan raja-asemalle 150 000 euroa 2020 tie-suunnitteluun. Hallitus esittää lisäksi lisätalousarviossa Parikkalan raja-asemalle yhteensä 700 000 euroa
- Kaakkois-Suomi – Venäjä 2021-2027 rajat ylittävään yhteistyöohjelmaan sisällytetään laajat infrastruktuurihankkeet (**LIP**), ja Parikkalan rajanylityspaikka mahdollista sisällyttää ko. ohjelmaan. Koska kyseessä on Etelä-Karjalan ja Etelä-Savon yhteinen kärki-hanke, LIP voi olla jopa 10 milj. euron kokoluokkaa
- hankkeeseen voi sisältyä esim. raja- ja tulliviranomaisten tarvittavia hankintoja ylityspaikalle, kaistojen rakentamista tms.
- LIP-hankkeiden valmistelua koordinoi valtionhallinnon puolelta pääasiallisesti Väylävirasto
- hankkeen eteenpäin vieminen edellyttää tarvittavaa suunnittelua ja valmistelua, mm. aiempien laadittujen rakentamissuunnitelmien päivittämistä
- uusi raja-ohjelma laadittiin 2020 ja siihen tarvitaan päivitetty suunnitelma

Kaakkois-Suomi – Venäjä rajaohjelma 2021-2027 laadittiin sisällöllisesti käytännössä syksyn 2020 aikana pitäen sisällään myös ohjelmaan sisällytettävät laajat infrastruktuurihankkeet (LIP). Parikkalan rajanylityspaikka on mahdollista sisällyttää/esittää ohjelmaan yhtenä LIP-hankkeena. Hankkeeseen voisi sisältyä esimerkiksi raja- ja tulliviranomaisten tarvittavia hankintoja ylityspaikalle, kaistojen rakentamista tms. LIP-hankkeiden valmistelua koordinoi valtionhallinnon puolelta pääasiallisesti Väylävirasto.

Hankkeen eteenpäin vieminen edellyttää tarvittavaa suunnittelua ja valmistelua vastuuviranomaisten välillä, mm. aiempien v. 2016 laadittujen rakentamissuunnitelmien päivittämistä. Jotta ylityspaikan avaaminen olisi mahdollista aiemman päätöksen mukaisesti 2024, suunnittelutyössä tulisi edetä ripeästi.

Ylityspaikan avaaminen edellyttää noottien vaihtoa Suomen ja Venäjän välillä (Venäjä esitti avaamista viimeksi v. 2015, jolloin Suomella ei ollut vielä valmiutta asiaan). Nyt Suomen tulisi olla asiassa aloitteellinen hallituksen periaatepäätöksen 9/2019 mukaisesti.

Vuoden 2020 aikana on käynnistetty ohjelmakauden 2021-2027 valmistelu.

Kaaviokuva: yhteyspäällikkö Veli-Matti Kesälahti, Etelä-Karjalan liitto